

1906 VÄENLIIKKE. 323.28
1. LUOKKASOTA K

LUOKKAVIHA

KIRJOITTANUT

ANTTI J. PIETILÄ

JUMALUUSOPIN TOHTORI

Myydään sotavankien kasvatustyön hyväksi.

TYÖVÄENLIIKKEEN
KIRJASTO

HELSINKI 1918

SOTAVANKIEN KASVATUSTOIMEN KUSTANNUKSELLA

Hinta 50 penniä

HELSINKI 1918
OSAKEYHTIÖ WEILIN & GÖÖS AKTIEBOLAG

323.2(480) K
PIETILÄ
EI KOTILAINAAN

Toisin ennen, toisin nyt.

Suomen työväenliike on kulkenut jo parin vuosikymmenen ajan tietoisien luokkavihan merkeissä.

Tätä eivät aavistaneet, vielä vähemmin tarkoittivat monet niistä miehistä, jotka 1880- ja 1890-luvuilla rupesivat yleisinhimillisistä syistä työskentelemään työväenluokan kohottamiseksi yhdistyselämän avulla. Heidän joukossaan oli koulumiehiä, opiskelevaa nuorisoa, liikkeenharjoittajia, edistyneempiä työmiehiä ja muita kansalaisia toinen toisensa rinnalla, eikä työväen asian harrastaminen eroittanut heitä mitenkään niistä piireistä, joissa he muuten liikkuvat ja vaikuttivat. Päämääränä häämöitti päin vastoin ehyt, itsetietoinen, valistunut, hyvinvoipa ja luja kansa, jossa kaikki eri ammatti- ja harrastuspiirit löytäisivät itselleen oman tehtävän ja tuntisivat Pyhteenkuuluvaisuutta toisten kanssa. Työväenliikkeen tarkoitus oli vain liittää työväkikin entistä lujemmin sitein tähän kansaruumiiseen, avata sen silmät näkemään koko kansan elämää koskevia

päämääriä ja vapauttaa se siitä henkisestä ahtaudesta, jossa se oli enimmäkseen elänyt jokapäiväisiä askareitaan toimitellen.

Kuinka toisenlaiselta näyttääkään Suomen työväenliike, sellaisena kuin se esiintyy sosialististen ammattipolitikoitsijain kehittämänä punakaartilaiskapinan jälkeen! Ei hiventäkään yhteisymmärrystä eikä yhteistuntoa kansan muiden kerrosten kanssa, vaan jäykkä, taipumaton oman edun tavoittelemisen sekä synkkä, epäluuloinen eristäytyminen muista pitkin linjaa, aivan kuin leppymätön, verinen viha olisi ainoa tunne, mikä yleensä voi tulla kysymykseen eri kansanluokkain välisissä suhteissa, ja tämän mielialan aiheuttaman menettelytavan johdonmukaisena seurauksena suuri osa työväenluokkaa on aseellisesti voitettuna, vankina tai maanpaossa, ilman mitään tulevaisuuden toiveita.

Sellainen on hedelmä luokkavihan kylvämisestä työväenluokan keskuuteen.

Luokkatietoisuus.

Nimitys, jonka varjossa luokkaviha on kylvetty, on tosin soinnahnut kauniimmalta. Luokkatietoinen työväestö, sehän se on ollut tunnussana koko tällä kuluvalle XX:nnellä vuosisadalla. Asemansa tunteva, vaatimuksis-

päämääriä ja vapauttaa se siitä henkisestä ahtaudesta, jossa se oli enimmäkseen elänyt jokapäiväisiä askareitaan toimitellen.

Kuinka toisenlaiselta näyttääkään Suomen työväenliike, sellaisena kuin se esiintyy sosialististen ammattipolitikoitsijain kehittämänä punakaartilaiskapinan jälkeen! Ei hiventäkään yhteismärrystä eikä yhteistuntoa kansan muiden kerrosten kanssa, vaan jäykkä, taipumaton oman edun tavoittelemisen sekä synkkä, epäluuloinen eristäytyminen muista pitkin linjaa, aivan kuin leppymätön, verinen viha olisi ainoa tunne, mikä yleensä voi tulla kysymykseen eri kansanluokain välisissä suhteissa, ja tämän mielialan aiheuttaman menettelytavan johdonmukaisena seurauksena suuri osa työväenluokkaa on aseellisesti voitettuna, vankina tai maanpaossa, ilman mitään tulevaisuuden toiveita.

Sellainen on hedelmä luokkavihan kylvämisestä työväenluokan keskuuteen.

Luokkatietoisuus.

Nimitys, jonka varjossa luokkaviha on kylvetty, on tosin soinnahnut kauniimmalta. Luokkatietoinen työväestö, sehän se on ollut tunnussana koko tällä kuluvalle XX:nnellä vuosisadalla. Asemansa tunteva, vaatimuksis-

taan ja päämääristään selvillä oleva työväestö, se on ollut lähin pyrintöperä, jota on sanottu tavoiteltavan ponnisteltaessa sosialistisen yhteiskuntaihanteen lopullisen toteuttamisen puolesta.

Mitä oikeutusta on luokkatietoisuuden ihan-teessa?

Kun tarkastaa ennakkoluulottomasti ihmiskunnan elämää historiassa, niin ei voi olla havaitsematta, että se kaipaa eräänlaisia suhteellisesti rajoitettuja muotoja ja piirejä, voidakseen esiintyä täydessä voimassaan ja rikkaudessaan. Ihmiskunnan elämästä sellaisenaan tuskin voi puhua-kaan minään selvästi havaittavana todellisuutena. Sangen epämääräistä on puhe ihmisroduista järjestettyinä kokonaisuuksina. Suuren kansakunnan, kuten esim. venäläisten, saksalaisten, kiinalaisten elämää voi jo käsitellä melkoisesti täsmällisemmin käsittein. Mutta varsinaisen havainnollisuuden ja selväpiirteisyyden esitys saavuttaa vasta siellä, missä on kysymys jonkun rajoitetun alueen, kuten esim. jonkun kaupungin tai maakunnan, tai jonkun ammatti- ja harrastuspiirin, kuten kalastajain, maanviljelijäin, lukumiesten tai taiteilijain elämästä. Yhtä vähän kuin me olemme jonkunlaisia yleisihmisiä ilman rotua, kansallisuutta ja määrättyä sivistysmuotoa, yhtä vähän me voimme myöskään täyttää elämäntusumustamme ilman ammattia ja tarkemmin rajoitettua liikkumispiiriä. Ihmiskunnan koko kehitys kulkee yhä suurempaa yksilöllistyy-

mistä kohti, ja tässä kehityssarjassa on myöskin ammatillisiin syihin ja muihin taloudellisen elämän aloihin perustuvalla kansanluokka-elämänmuodolla oikeutuksensa. Kun ottaa huomioon, kuinka samantapaiset työt ja samantapainen henkinen elämä vetää ihmisiä jo luonnostaan yhteen, niin ei voi pitää muuna kuin luonnollisena asiana, että yhteiset edut, harrastukset ja ajatustavat liittävät esim. työmiehiä, liikkeenharjoittajia, virkamiehiä ja muita ihmisryhmiä toisiinsa lujemmiksi tai höllemmiksi kokonaisuuksiksi.

Tältä kannalta katsoen ei ole siis sanottava mitään pahaa siitäkään, että ruumiillisen työn tekijät keskinäisessä elämän osaveljeyden tunnossa liittyvät läheisemmin toisiinsa elämänsä kaikinpuoliseksi kehittämiseksi aineellisessa ja henkisessä katsannossa ja havaitsevat näissä harrastuksissaan myöskin niitä rajoja, jotka heidät todellisuudessa eroittavat toisista kansanluokista. Sellainen luokkatietoisuus saattaa koitua monessa suhteessa edistäväksi kansan yleisellekin elämälle, sillä aivan niinkuin yksityinen ihminen voi parhaalla mahdollisella tavalla palvella yhteiskuntaa vasta sitten kuin hän on herännyt kaikinpuoliseen itsetietoisuuteen ihmisenä, samoin kansanluokkin on suhteellisesti vähän merkitsevä tekijä kansan elämässä, jollei se tajua omia lahjojaan, omaa kutsumustaan ja omaa arvoaan.

Luokkatietoisuuden vaatimuksessa on siis kieltämättä jotain oikeutettua.

Luokkaviha.

Mutta luokkatietoisuuden levittämällä Suomen työväestön keskuuteen on jo pitkät ajat ollut luokkavihan lietsomisen luonne. Ei ole ollut kysymys ainoastaan työväenluokan itsetietoisuudesta, sen oikeuksien, sen merkityksen ja sen velvollisuuksien tajunnasta, vaan toisten kansanluokkain leimaamisesta taballisiksi riistäjiksi ja pahante-kijöiksi, heidän arvonsa kieltämisestä yhteiskun-nan kokonaisuudelle ja leppymättömän taiste-lun käymisestä heitä vastaan. Sentähden sosiali-demokraattien toiminta on kerännyt kaikki muut kansanluokat yhä taajempiin riiveihin turvaa-maan yhteiskunnan kokonaisuutta ja rauhaa. Maltillisemmat kansanainekset ovat nähneet jo vuosia takaperin, mihin onnettomuuksiin luokka-vihan jatkuva lietsominen kansan vie, ja lopulta heidät pakoitettiin panemaan kaikki alttiiksi yhteiselämän perusehtojen pelastamiseksi Suomen niemellä.

Luokkatietoisuuden muuttuminen luokkavi-haksi on arvattavasti tapahtunut monessa työ-läisessä miltei itsetiedottomasti. Onhan luokka-tietoisuus alkuperäisessä merkkityksessään ra-k a u t t a omaan kansanluokkaan, myötämielistä suhtautumista sen vaivoihin ja kärsimyksiin, sen taisteluihin ja voittoihin. Varsinkin milloin on kysymys työväenluokasta, luokkatietoisuus saat-taa tuntua hyveistä korkeimmalta. Henkilö, joka

on itse elämässään kovaa kokenut ja jonka sydän on avoin kanssaveljiensä vaikeuksille, voi tuntea suurta innostusta antautuessaan työväenluokan erikoisharrastusten palvelukseen, voi kuvitella mielessään työskentelevänsä mitä epäitsekkäimmistä vaikuttimista. Mutta ennenkuin hän aavis- taakaan, hän voi olla silmittömän luokkavihan pauloissa. Oman luokkansa tarpeita ajatellessaan hän ei muistakaan muita, ja varustaessaan oman luokkansa jäsenet mielessään kaikille mahdollisilla hyveillä hän eksyy pitämään kaikkien muiden luokkain jäseniä pelkkinä riistäjinä ja vääryyden tekijöinä.

Agitaattorien osuus luokkavihan lietsomisessä.

Kuitenkin on jokaiselle meidän yhteiskunnallisia olojamme tuntevalle henkilölle ilmeistä, että työväenluokka ei olisi luokkatietoisenaakaan yleisesti kehittynyt luokkavihan kannalle, jollei sillä olisi ollut johtajina laumoittain ammattiagitaattoreita, jotka tietoisesti ja keinoja valitsematta kiihoittivat sen mielialaa muita kansanluokkia vastaan. Niin kauan kuin työväenjohtajat olivat itsekin vielä työmiehiä ja sellaisina omasta kokemuksesta tunsivat työväen todelliset tarpeet ja elämänehdot, niin kauan he olivat vaatimuksissaan maltillisia ja ihmisinä siedettäviä. Mutta

kohta kun työväen hartioille kohosi sanomalehti-
miesten, piirisihteerien, kiertävien puhujien ja
monenlaisten valtuutettujen epäluokainen joukko,
jotka useinkaan eivät olleet lainkaan eläneet työ-
väen elämää ja jos olivat, olivat sen heidän nau-
tittavanaan olevassa kaikinpuolisessa runsaudessa
jo moneen kertaan unhottaneet, kohta kun työ-
väestö sai ammattijohtajat, se järjestyi yleisesti
luokkavihan kannalle muita kansanluokkia vas-
taan. Ammattiagitatorien toimeenpanema pai-
nettua ja puhuttua sanaa sekä mitä ovelimpia
poliittisia menetelmiä käyttävä kiihoitustyö, se
se on sytyttänyt luokkavihan liekin Suomen työ-
väestön sydämiin. Sanalla ja taktiikalla on Suo-
men työväen sielu myrkytetty.

Oi mikä vahinko tässä onkaan tapahtunut ja
mikä vastuunalaisuus tästä koituukaan niille, joi-
den kautta pahennus tapahtui! Sielun myrkyt-
täjä on pahin murhaaja. Johan luontokin opet-
taa, kuinka arkaluontoista on kaikki henkinen
vaikutus ihmisestä toiseen. Katsopas karkeata,
kovaa miestä, jota pieni lapsukainen luottavai-
sesti lähenee, kuinka hellävaroen hän pienokaista
kädellään koskettaa, kuinka lempeäksi ja helläksi
hän häntä puhutellessaan äänensä muuttaa ja
kuinka huolellisesti hän sanansa valitsee. Näkee
selvästi, kuinka arkaluontoiseksi ja vastuunalai-
seksi hän sen seurustelun tuntee ja kuinka hän
karttaa pienokaista turmelemasta sielun ja ruu-
miin puolesta. Sosialistijohtajille on koko Suo-

men työväestä avannut sielunsa luottamuksessa. Sen henkisen vastaanottavaisuuden, jota synnyttääkseen muut puhujat ja kirjoittajat saavat ensin tehdä paljon työtä, ovat sosialistijohtajat jo pitkän ajan kuluessa löytäneet valmiina työväenluokan sydämissä, mihin he vain ovat kääntyneetkin. Kansan luottamus on tulvehtimalla tulvehtinut heidän ympärillään, kansa on tullut heidän luoksansa sanoen: »Puhu, mestari, me kuuntelemme!» Mikä erinomainen tilaisuus puhdistaa sieluja intohimojen ja itsekkyyden kuonasta, kirkastaa jaloja, aatteellisia päämääriä, herättää rakkautta, vaikuttaa hyvin! Pariin vuosikymmeneen ei kenelläkään muulla ole tässä maassa ollut sellaista tilaisuutta vaikuttaa kansaan kasvattavasti kuin sosialistijohtajilla. Mutta miten he sitä tilaisuutta käyttivät? Mitä he kansan sieluun kylvivät? Puhtauttako? Totuuttako? Rakkauttako? Kuka voi puhua puhtaudesta, totuudesta ja rakkaudesta, kun on kysymys Suomen sosialistijohtajista. *Viha* oli heidän liikuntapiirinsä, kaikenlainen vääryys, kierous ja epäpuhtaus. Aivan kuin pahat henkivallat olisivat olleet heidän neuvojinaan he erinomaisella taidolla johtamissaan joukoissa irroittivat kaikki ihmiskunnan uumeihin kätkeytyvät synkät, kaameat vietit valheesta ja riettaudesta aina vihaan, väkivaltaan ja murhaan asti. Se oli heidän tehtävänsä! Työväen sielun sytyttäminen kaikkeen siihen, minkä Jumalan sana ja hyvä tapa on kautta aikojen pahaksi

tuominnut. Pääasia oli valhe ja viha, mutta kaikki muu paha sai vapaasti versoa siinä rinnalla. Kunhan joukoissa liekehti riittävän voimakas luokkaviha, jotta ne olivat valmiit rahallisiin uhrauksiin, kun käskettiin, äänestämään, kun kutsuttiin, tarttumaan aseeseen, kun vaadittiin, niin joukot saivat muuten elää niinkuin tahtoivat: syödä, juoda, naida ja mennä miehelle, tanssia yökaudet, tuhlata viikkopalkkansa pyhän aikana, olla perheestään välinpitämättömiä isiä, uskotomia vaimoja, vanhempiaan halveksivia lapsia, saivat yleensä elää niinkuin paha, hillitön luonto vaati.

Suuri on todella sosialistijohtajain edesvastuu Suomen kansan sielun myrkyttämisestä.

Luokkavihan lietsominen käytännössä.

a) Kurjuuden hävitteleminen.

Tärkeimpiä keinoja luokkavihan lietsomisessa on ollut yhdeltä puolen työväenluokan kärsimän kurjuuden, toiselta puolen n. s. porvarillisten kansanluokkain nauttimien etujen liioitteleminen.

Jokainen, joka tuntee työväenluokan oloja meidän maassamme, tietää, että sen keskuudessa on läpi aikojen ollut melkoinen osa suhteellisesti varsin hyvin toimeentulevaa, jopa vakavaraista väkeä. Tehtaalaisissa, käsityöläisissä, koneen-

käyttäjissä, torppareissa ja monissa muissa ammattilaisissa on ollut monilukuisia perheitä, joilta ei ole puuttunut mitään välttämätöntä ja joilla niin ollen ei ole ollut lainkaan syytä valittaa kohtalon kovuutta. Monen monet kansakoulujen ja oppikoulujen opettajat, pikku virkamiehet, jopa omaa maata omistavat maanviljelijät ovat joka päiväisessä elämässään saaneet tyytyä paljon niukempiin oloihin, sillä vaikka heillä vuositulot ovat jossakin tapauksessa ehkä olleet hiukan suuremmatkin kuin työmiehillä, niin toiselta puolen ovat kuitenkin koulunkäynti- y. m. velat sekä suuremmat verot ja muut maksut painaneet heidät paljon synkempään elämänmurheeseen. Ja suurvaltasodan aikana asema on kääntynyt monessa tapauksessa vielä enemmän työväestön eduksi. Onhan nykyään tavallisen kaupunkilaisräätälin, -suutarin ja muun käsityöläisen päiväpalkka niin suuri, että ainoastaan kaikkein korkeimmat virkamiehet voivat saada yhtä paljon, ja melkoinen osa virkamiehistöä jää palkoissa yksin sellaisten työläisten kuin kadunlakaisijain alapuolelle siitä huolimatta, että viimemainitulla ei toimeensa vaadita minkäänlaista ennakkovalmistusta. Ainoastaan tehtailijat, liikemiehet ja maanomistajat ovat sota-aikana hyötäneet suhteellisesti vielä enemmän kuin työläiset. Joka tapauksessa on yleisesti puhuen varmaa, että sekä ennen sotaa että sodan aikana laajat piirit työläisten joukossa ovat olleet taloudellisesti niin hyvässä

asemassa, että hädästä ei ole voinut puhuakaan, ja väkivaltainen, laillisia muotoja syrjäyttävä toiminta työväen aseman parantamiseksi ei ole missään tapauksessa ollut puolustettavissa. Kun lisäksi vielä muistaa, mitä voittaja työväestö oli saavuttanut valtiollisella, kunnallisella ja yleisivistyksellisellä alalla sekä omissa työoloissaan, niin kapinaliike osoittautuu alusta loppuun pelkän mielettömän luokkavihan ja kiihoituksen aikaan saamaksi. On tarvittu suunnaton määrä arvostelukyvyn puutetta työväestössä sekä tahallista, tunnotonta tosiasiain vääristelyä johtajain puolelta ennenkuin Suomen työläiset ovat voineet ryhtyä sellaiseen tekoon.

b) Olojen kurjistuttaminen.

Mutta sosialistijohtajille ei riittänyt se, että he valheellisesti esittivät työväen kärsimän kurjuuden suuremmaksi kuin se todellisuudessa oli, he ryhtyivät katkeruutta lisätäkseen keinoista hyljättävimpään: työväen olojen tahalliseen kurjistuttamiseen. Usein tämä esitettiin oppina, jolla oli oma varma sijansa sosialistisessa elämänsäviisaudessa, ja käytännössä sitä toteutettiin yleisesti semminkin kaikenlaisten pikku parannusten suunnitelmallisen vastustamisen muodossa. Jos työnantaja tahtoi asteiltaan parantaa työväestönsä palkkoja, asunto-oloja tai sivistysoloja, niin syrjästä tulleet agitaattorit olivat aina huuta-

massa työväestön korviin: »Älkää toki tähän tyytykö! Silmäin lumeiksi hän sen vain on kavalasti keksinyt. Ajatelkaa, mitkä tulot hänellä itsellään on. Hän voisi antaa paljon enemmän, jos tahtoa olisi. Vaatikaa toki kaikkea moninkerrain!» Jos suunniteltiin työväen valtiollisten, kunnallisten tai kirkollisten oikeuksien laajentamista sitä silmällä pitäen, että työväenkin piti vähitellen kasvaa valtiolliseen ja yhteiskunnalliseen täysikäisyyteen, niin uudistui sama näytelmä: »Kaikki tai ei mitään!» agitaattorit huusivat. »Työväki tahtoo ratkaisevan vallan kaikissa asioissa!» — Ja niin saattoi tapahtua, että työväen olot jäivät tällaisen mielettömän käsitteiden sekoittamisen vuoksi entiselleen, tai suorastaan huononivat entisestään. Näin kävi usein varsinkin järjettömien lakkojen jälkeen. Kuinka monta päiväpalkkaa onkaan meidän maassamme lakoissa tuhlattu, kuinka moni työmies onkaan niissä menettänyt vakinaisen työpaikan, kuinka monen työmaan luonnolliset, rauhalliset olot ovatkaan riidan kautta tulleet pysyväisesti häirityiksi, kuinka paljon kirousta levinnyt työväestön piiriin! Sen saivat agitaattorit aikaan, mutta vähät he siitä välittivät. Heillekin juoksi varma tulo sanomalehdistö- tai jostain puoluekassasta, ja vaikutusala yhä vain laajeni katkeruuden kasvaessa!

Mutta hirvittävän tunnotonta heidän menettelytapansa oli.

- c) Piittaamattomuus siitä, mikä on mahdollista saavuttaa.

Pikku parannusten johdonmukainen vastustaminen on meidän sosialistijohtajaimme kaltaisilla puolisivistyneillä maailmanparantajilla usein yhteydessä sen yleisen käsityksen kanssa, että yhteiskuntaa voidaan niin yhdessä kuin toisessakin kohdassa mielinmäärin muuttella vallassa olijain tahdon mukaan, välittämättä rahtuakaan sellaisista seikoista kuin yhteiskunnan rakenteesta ja historiasta sekä sen elämää hallitsevista laeista. He kuvittelevat itse mielessään ja julistavat johdettavilleen aivan kuin päivänselvää oppia sitä ajatusta, että muutamat kansanluokat ovat ehdoin tahdoin muodostaneet yhteiskunnan sellaiseksi kuin se on, että kaikki epäkohdat johtuvat pelkästä riistämishalusta ja että ne siis myöskin voidaan lainsäädännöllä ja soveliaalla hallinnolla käden käänteessä poistaa, kun vain on hyvää tahtoa. Palkat voidaan muka korottaa mihin määrään tahansa, työpäivä supistaa, kuinka lyhyeksi tahansa, asunto-olot parantaa kuinka loistaviksi tahansa, kun vain kansaneduskunta säätää sopivia lakeja. Jokaiselle 55-vuotta täytäneelle kansalaiselle voidaan valtion varoista myöntää riittävä eläke, olipa hän vielä työkykyinen tai ei; kansa- ja ammattikouluja voidaan perustaa rajattomat määrät; valtiollinen ja kunnallinen äänioikeus voidaan vaaratta myöntää

alaikäisille, rikollisille sekä veronsa maksamatta jättäville ihmisille; pahantekijät voidaan päästää vapauteen; työväelle voidaan valmistaa kuinka paljon tahansa vapautta, virkistystä ja elämännautintoja, kun se vain saa käsiinsä vallan ja »porvarien» pahalle tahdolle asetetaan salpa. Näin meille on saarnattu vuosikymmeniä; ja Venäjän suuri vallankumous v. 1917 näytti tarjoavan tilaisuuden panna koko ohjelma toimeen. Vuoden 1917:n eduskuntalainsäädäntötyö oli yhtämittaista yhteiskuntarakennuksen mielivaltaista muuttelamista sosialististen haaveiden mukaan, sillä ei-sosialistisilta puolueilta puuttui suuressa määrin sitä miehuutta ja lujuu-
 tta, jota niissä oloissa olisi tarvittu järjettömyyden alkaneen riemukulun pysäyttämiseksi. Mutta huip-
 punsa saavutti yhteiskunnan väkivaltainen mul-
 listeleminen, kansanvaltuuskunnan toiminnan kautta vallankumousaikana. Kirkon osuus yhteiskunnan ja valtion elämään pyyhkäistiin pois käden käänteessä; torppareille lahjoitettiin suunaton maaomaisuus; tehta-
 at ja osa maaomaisuudesta yhteiskunnallistutettiin; »porvarillisten» kansankerroksien kannettavaksi keksittiin jos jonkinlaisia rasituksia; virkailijoille, jotka enimmältä osalta eivät vähimmässäkään määrässä pystyneet tehtäviinsä täyttämään, maksettiin palkkoja, joita porvarillisessa yhteiskunnassa ei kukaan ajattelekaan; oikeuslaitos jätettiin henkilöitten käsiin, jotka usein eivät tienneet laista muuta

kuin minkä olivat siihen tutustuneet saadessaan rangaistuksia tekemistään rikoksista j. n. e. Ja kaikki tämä piti valtion ja yhteiskunnan muka kestää, niin, niiden piti sen kautta syntyä uudestaan, muuttua todelliseksi onnen kodiksi ruumiilista työtä tekevälle kansalle. Ken sitä jaksaisi käsittää? Onhan yhteiskunta elimistö, joka noudattaa kaikessa elämässään varmoja sisäisiä lakeja. Jos siihen on kehityksen kuluessa syntynyt epäkohtia, niin niitä voidaan poistaa vain asteittain ja ottamalla huomioon näitä lakeja, tai muuten myöhempi pahennus tulee suuremmaksi kuin ensimmäinen. Jos yksi epäkohta lakkaa, niin syntyy kymmenen sitä pahempaa sijaan. Mutta luokkavihaan tähtäävän kiihoituksen yhteydessä järjettömien vaatimusten esittäminen yhteiskunnallisen ja valtiollisen elämän alalla on kaikin puolin tarkoituksen mukaista: vaatimukset ovat niin suuret, että tyytymättömyyden säilyminen on taattu, tehtäköönpä toisten kansanluokkain puolesta mitä myönnytyksiä tahansa, ja siinäkin tapauksessa, että koko ohjelma toteutettaessa epäonnistuu, on aina syytä sanoa joukoille: »Katsokaa, sellaiset lahjat olimme teille valmistanee, mutta pahat porvarit estivät hyvän tarkoitustemme toteuttamisen!»

Tätä tietä luokkaviha saadaan lähtemättömäksi,

d) Epärehelliset menettelytavat.

Kun ottaa huomioon, kuinka sivistymättömiä sosialistijohtajamme yleensä olivat ja kuinka vähän yhteiskunnallistakin kouluutusta he usein olivat saaneet, niin ei ole mahdotonta ajatella, että yksinkertaisemmat ja vilpittömimmät sielut heidän joukossaan itsekkin uskoivat sosialistisen yhteiskuntaihanteen toteuttamismahdollisuuksiin. Mutta sen sijaan heidän on jokaisen täytynyt ymmärtää, että noudatettu yhteiskunnallinen ja valtiollinen menettelytapa on ollut läpikotaisin kiero ja epärehellistä. Heidän on täytynyt tietää, että lehdet ovat valehdelleet, että puhujat ovat valehdelleet, että koko eduskuntaryhmä on monilukuisia kertoja menetellyt kierosti ja kunnioittomasti. Ei koskaan miehekästä ja suoraa suhtautumista vastapuolueeseen, ei koskaan pelkkää rehellistä, avointa taistelua, vaan aina ja kaikkialla kummallinen salakähmäisyys, kierteleminen ja tosiasiaihin peitteleminen, kaikkialla sama moitittava halu olla toista ja näyttää toiselta. Nimenomaan sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä oli kehittänyt tällaisen taktiikan todellisen taituruuden asteelle saakka. Milloin se otti vasten syitä ja vastasyitä, milloin harjoitti lainsäädäntötyötä tyynesti ja intohimottomasti, milloin myönsi, että muidenkin puolueiden pyrki- myksissä oli jotain hyväksyttävää? Koko sen esiintyminen oli valmiiden, ulkoa opittujen lau-

seiden kertomista, vilpillistä näyttelemistä ja kiihoitustyötä. Kun sosialistiedustaja esiintyi eduskunnassa, niin hän ajatteli aina enemmän lehteriyleisöä ja sanomalehtiä kuin eduskunnan jäseniä, kun hän puhui valitsijoilleen, niin hän silmääräpäyttämättä julisti, että sosialistit ovat eduskunnassa ainoat, jotka harrastavat uudistuksia kansanvaltaiseen suuntaan, — ja kuitenkin hän äänestämään käydessään saattoi mitään omantunnon vaivoja tuntematta puolustaa vaihtoehtoa, joka oli mitä jyrkimmässä ristiriidassa hänen julkisuudessa edustamansa kannan kanssa.

Tämä on puoluetaktiikkaa sosialistisessa merkityksessä, tällä tavoin luokkavihan kuumentamat mielet säilytetään jatkuvasti kiehumapisteen lähettyvillä, valmiina millä hetkellä tahansa ryhtymään kapinaan ja verenvuodatukseen.

e) Joukkovaistoihin nojautuminen.

Koko toiminnassaan sosialistijohtajat tähtäsivät joukkovaistojen herättämiseen. Niin kauan kuin ihminen kykenee vielä itse arvostelemaan häntä ympäröiviä oloja, niin kauan kuin hän tuntee mieskohtaista vastuunalaisuutta teoistaan, hän voi — olipa muuten kuinka puhdasverinen sosialisti tahansa — osoittautua sangen vastahakoiseksi palvelemaan luokkavihan tarkoituksia.

Sentähden johtajat tekivät kaikkensa tukahuttaakseen itsenäisen arvostelukyvyn ja mieskohtaisen vastuunalaisuuden tunteen. Imartelemalla kaikilla ajateltavissa olevilla tavoilla kaikkia työväen luokkahengen ilmauksia suurimman viisauden ja korkeimman vanhurskauden todistuksina, puolustamalla kaikenlaisia joukkoesiintymisiä, teroittamalla yksityisten mielipiteitten turmiollisuutta työväenluokan pyyteille ja täyttämällä koko työväen elämän itse järjestämillään ja johtamillaan puuhilla ja harrastuksilla sosialistijohtajat valoivat työmiesten mieliin valmiit luokkanäkökohdat, jotka hurmasivat monet niin, etteivät he tunteneet enään tarvettakaan itse ajatella, ja itsenäisemmät luonteet peloiteltiin julmilla uhkauksilla ja mieskohtaisilla kärsimyksillä puoluekurin viitoittamalle tielle. Sitten keskiaikaisen inkvisitsionin ei länsimailla ole ollut uskonnollista liikettä eikä valtiollista puoluetta, jossa itsenäinen ajatustapa ja persoonallisen vastuunalaisuuden tunne olisivat olleet niin sorretut kuin sosialistien keskuudessa. Luokka, »kansa», »sakki», ne ne vain jotain ymmärsivät ja johonkin pysyivät, yksilö ei mihinkään. Luokka oli kaiken oikean, arvokkaan ja luotettavin ehtymätön lähde ja toteuttaja; yksilöllä oli merkitystä ainoastaan sikäli kuin hän mukautui luokan kaikkivaltiaaseen tahtoon.

Mitä hyvää tällaisesta hengen orjuudesta voisi koitua? Miten voisi yhteiskunta sen kautta ter-

veeksi toipua? Sitä tietä herätetään vain ihmisen alhaisempi puoli, se mikä vietin voimalla vaatii itsellensä tyydytystä ruuan, juoman, aistillisten nautintojen, kostonhimon ja rajattoman liikku-misvallan muodossa. Sillä tavoin joukot juovutetaan itseihailun makealla viinillä, niissä syn-nytetään rajaton luottamus omaan itseensä ja tyrannimainen halu polkea maahan kaikkea sitä, mikä asettuu ristiriitaan sen itsepäisenä ja oikul-lisena liikehtivän tahdon kanssa. Sillä tiellä työ-miesjoukot unhottavat Jumalansa, kansansa, isän-maansa ja ihmisyyden, ja ennen pitkää niille ei ole olemassa enää mitään pyhää, peljättävää, kun-nioitettavaa, ei mitään, minkä edessä ihminen tuntisi tarvetta pysähtyä ja ottaa vielä kerran punnitakseen, mihin se tie vie, jota hän niin luot-tavaisesti kulkee. Tätä tietä sosialistijohtajat rie-poittivat Suomen työväkeä pari vuosikymmentä mielenosotuksiin, lakkoihin ja muihin rettelöihin sekä vihdoin viimein kapinaan, väkivaltaan ja murhaan. Syntyi lopulta sellainen omituinen joukkomieliala, joka kulki kuin kulovalkea kautta maan, temmaten kaikki mukaansa tulvaveden tai lumivyöryn voimalla. Kaikki olivat ikäänkuin kuumeessa, kertoivat mitään ajattelematta ulkoa opittuja ja ikäänkuin ilmassa liiteleviä iskusanoja ja kiihdyttivät toinen toistaan vihaan, ryöstöön ja hirmutöihin. Kansa oli henkisen pakon alla, oli osittain mielipuolen tilassa vain sillä eroituk-sella, että t ä h ä n sielunsairauteen oli ehdoin

tahdoin, aste asteelta johdettu ja kuljettu. Kansa oli sairas ja tarvitsi lääkettä, mutta lääkkeenä tässä tapauksessa ovat selvä, järkevä opetus ja luja kuri. Kuinkahan moni Suomen työmies onkaan vasta taistelukentän kärsimyksissä tai vanhileirin vaivoissa herännyt näkemään niitä kiroja, jotka kätkeytyivät työväenluokan sielulle tarjotun mielettömän ylpeyden ja itsekoroituksen hunajaan!

Luokkavihan kirot sitä noudattavalle kansanluokalle itselleen.

Tämä on nim. luokkavihan viimeinen hedelmä: monenniminen kärsimys ja tuho juuri sille kansanluokalle, joka antautuu sen palvelukseen.

Aluksi näyttää kyllä kaikki toiselta. Kun puhutaan halveksien omistusoikeudesta ja kehoitetaan väkivaltaisuuksiin sitä vastaan, niin tarkoitetaan »porvariin» omistusoikeutta. Arvellaan, että työväen omaisuus ja omistusoikeus siitä, vain kasvavat ja vahvistuvat. Kun loukataan toisen persoonallista vapautta ja kunniaa, niin »porvarihan» siitä vain joutuu kärsimään, sillä työläis-toverit toki tulevat aina säilyttämään veljellisen kunnioituksen keskinäisissä väleissään. Kun rikotaan kotirauhaa, kun murha-asein säilytetään viattomat lapset ja turvattomat naiset puoli-

kuolleiksi, niin vähät siitä: kirotut »porvarithan» ne siten vain saavat ansaitun rangaistuksensa. Ja kun vihdoin kunnialliset miehet, jotka eivät ole kansalaisina tehneet muuta, kuin mikä on hyvää ja oikeaa, riepoitetaan millaisten tahansa »tuomioistuinten» eteen vastaamaan kaikenlaisiin valheellisesti laadittuihin syytöksiin tai rikoksiksi väännetyistä hyvistä teoistaan, tai ilman mitään tutkintoa ja tuomiota katalasti murhataan lähimmässä metsikössä, niin ei vielääkään hätää mitään: yhteiskunta puhdistuu vain huonoista aineksista.

Niin, mieluisalta ja suotuisalta tuntuivat luokkavihan sokaisemista joukoista yksinpä ryöstöt, murhapoltot ja aseettomain surmaamiset, sillä he ajattelivat: turvassa ollaan ja turvallisuus lisääntyy kuta kauemmin tätä jatkuu.

Lienevätköhän nytkin vielä tästä kaikesta yhtä vakuutettuja? Luottanevatko yhtä varmasti siihen, että luokkataistelu koituu ainoastaan vihatulle vastapuolueelle kärsimykseksi ja tappioksi?

Eipä tosiaan luulisi.

Eipä olisi luullut tarvittavan edes kapinan mukanaan tuomia kokemuksia, jotta Suomen työväenluokka olisi oivaltanut, kuinka kalliiksi luokkaviha tulee vihaajalle itselleen, sillä kyllä se oli jo aikaisemmin kantanut tälle luokalle sangen karvaita hedelmiä.

Missä kiihtyvän jännityksen tilassa ovatkaan

Suomen työläiset eläneet jo vuosikausia! Mikä levottomuus työmailla ja kodeissa, mikä jännitys toveripiireissä, mikä ainainen polte sydämissä! Äärimmilleen kehitetyn kiihoitustyön vaikutuksesta muuten rauhalliset työmiehet ovat tunteneet itsensä kuin ajetuiksi metsäneläimiksi tai saalista vainuaviksi pedoiksi. Heidän mielikuvituksensa on ollut niin pilalla, että ovat kuvitelleet kaikki olot niin epätodellisissa muodoissa kuin ikinä on mahdollista, heidän tunnenelämänsä niin sairas, että ovat tunteneet tarvetta alinomaan kiristellä hampaitaan, milloin vähäpätöisinkään asia on muistuttanut heitä »porvareista».

Mahtaneeko tämä olla onnen tilaa? Eikö siinä päinvastoin toteudu Jumalan ikuiset lait, joiden mukaan intohimoilleen antautuneen ihmisen on itsensä ennen muita koettava niiden kuluttavaa tulta?

Mutta työväestön jäsenet ovat kärsineet myöskin ulkonaisesti lakoissa ja taisteluissa. Pahinta kaikesta on ollut työväen edun nimessä harjoitettu työn vapauden sortaminen.

Työvoima ja työtaito ovat työmiehen kallein omaisuus. Kuinka vaikeissa oloissa hän muuten elänee, hänellä on aina jotain tulevaisuutta niin kauan kuin hän jotain osaa ja johonkin pysyy. Se ammattiäly, mikä asuu hänen aivoissaan ehkä monivuotisen oppiajan työn tuloksena, se kätevyys ja voima, joka piilee hänen jäsenissään, ne ovat hänen omaansa vielä paljon lähei-

semmin kuin esim. hänen hattunsa ja takkinsa tai hänen työpaikkansa, jossa hän työvoimaansa käyttää. Työmiehellä täytyy olla ehdoton ja rajaton oikeus itse päättää työtaitonsa ja voimansa käyttämisestä, tai muuten hänen tilansa muodostuu sietämättömäksi.

Minkä verran siosialidemokraattinen työmies on Suomessa ollut työvoimansa riidaton omistaja? Onko viime vuosina kulunut päivääkään, joka ei olisi tuonut lisätodistuksia siitä alenta-vasta orjantilasta, jossa sosialidemokraattinen puoluejohto on pitänyt yksityisen puolueen jäse-niä? Mikä nimitys on ollut herjaavampi kuin »työnhaluinen» ja »lakkorikkuri». Milloin puolue-johto on hyväksi nähnyt, on mies voinut joutua lakkorikkurin kirjoihin, vaikkei ole tehnyt muuta kuin yrittänyt omalla pellollaan korjata varise-misen vaarassa olevaa tuleentunutta viljaa tais-tellakseen maata uhkaavaa nälkää vastaan. Toti-sesti tämän ilman kannen alla ei ole harjoitettu törkeämpää vääryyttä ihmisen pyhimpiä oikeuk-sia kohtaan.

Ja kuinka tuskallinen onkaan ollut lakkorik-kurin kohtalo!

Luin kerran kertomuksen Kartagossa sattu-neesta palkkasoturien kapinasta. Se kukistettiin ja kapinoitsijat rangaistiin foinikialaisen kansan vaistojen mukaisella harkitulla julmuudella. Lopuksi oli vain kapinan johtaja jälellä: miehekäs ja kaunis Afrikan poika, pitkä ja uljas kuin palmu-

puu hänen kotiseutunsa kunnailta. Ei tahdottu ensin keksiä hänelle kyllin tuskallista kuolemaa. Mutta vihdoinkin löydettiin kuolemanmuoto, joka tyydytti suurimpiakin vaatimuksia. Soturin oli kädet selän taakse sidottuina alastonna juostava kautta Kartagon katujen kansanjoukkojen muodostamaa kujannettu myöten, ja jokaisen kansalaisen oli määrä kynnellään repäistä palanen hänen värisevästä lihastaan. Tämä kuolemanmuoto tyydytti kartagolaisia.

Mutta mitä on sanottava niistä menettelytavoista, joita luokkavihan sokaisemat Suomen työmiehet käyttivät kiduttaakseen lakkorikkuureita tovereitaan. Jos isännistö oli kyllin oikeamielinen ja luja pitääkseen häntä työssä eroittamisvaatimuksista huolimatta, niin hänen toimintansa työmaalla tehtiin hänelle todelliseksi helvetiksi. Hänen koneensa pantiin tahallaan epäkuntoon, hänen työvälineensä särjettiin ja piiloitettiin, häneltä kiellettiin se apu, jota hän olisi työssään tarvinnut, hänet koetettiin järjestelmällisesti saattaa esimiestensä epäsuosion, huonon ja kunnottoman työmiehen maineeseen. Ruoka-aikoina hän ei löytänyt paikkaa, missä rauhassa nauttisi ateriansa, sillä häntä nyrvittiin joka taholla ja haukkumanimet ja pistosanat satelivat korviin kaikkialla. Tarvittiin karhun terveys ja sankarin mieli, jos mieli tätä kestää montakaan viikkoa. Mutta hänellä ei ollut kotonakan rauhaa. Syvimmän yölevon aikana hän sai usein perhei-

neen herätä »toverien» valmistamaan meluun ja kivi saattoi lentää ikkunasta sisään vaikka suoraan imevän lapsen kehtoon. Jos kartagolaiset kynsivät palkkasoturipäällikön kuoliaaksi, niin Suomen luokkatietoisista työmiehistä voi sanoa, että he ovat korventaneet lakkorikkureita tovereitaan hiljaisella tulella. Työnhaluinen sai tuntea itsensä niin yksinäiseksi ja niin vaivatuksi, että vain aniharva jaksoi jatkuvasti puolustaa luonnollisia oikeuksiaan. Tavallisesti hän taipui piankin ja pyysi anteeksi »rakkailta tovereilta», joiden antamia ohjeita hän oli rikkonut. Niin ovat syntyneet nuo surkeista surkeimmat asiakirjat, sanomalehdissä julkaistut lakkorikkurien anteeksipyynnöt ja niihin liittyivät puoluejohtajien julistamat anteeksiannot. Missä muualla on Suomen työmiestä näin alennettu! Missä on hänen persoonallinen arvonsa ja itsekunnioituksensa sillä tavoin maahan tallattu? Pyytää anteeksi sitä, että on käyttänyt luonnollisinta oikeuttaan, että on tehnyt työtä itsensä ja perheensä hyväksi! Siinä luokkaviha puree suomalaista työmiestä itseänsä niin läheltä, että jokaisen järkevän ihmisen täytyy nähdä mistä lähteestä koko tuo elämänsuunta on kotoisin.

Joka tapauksessa Suomen työväestö on ehtinyt jo tuhansin muodoin kokea, että luokkaviha on lopulta yhtä turmiollinen työväestölle itselleen kuin konsanaan vihatuille »porvarillisille» kansanluokille.

Rauhalliset ja kunnioittavat suhteet eri kansanluokkain välillä.

Tosiasia on, että nykyaikaisessa yhteiskunnassa ei mikään kansanluokka voi tulla yksinään toimeen. Yhden kansanluokan häviöstä kärsii toinenkin, ja voimakas kansallinen ja valtiollinen elämä käy mahdolliseksi ainoastaan siinä tapauksessa, että kansanluokat oppivat antamaan toisilleen tilaa rinnallaan ja kunnioittamaan toisiaan työtovereina saman yhteiskunnan rakentamiseksi.

Tämän ehtivät Suomen sosialistijohtajat kokea jo lyhyinä kapinaviikkoina. Missä hädässä he olivatkaan, kun opettajat, papit, tuomarit ja virkamiehet päättäväisesti kieltäytyivät yhteistyöstä kapinallisen hallituksen kanssa. Virkaylennystä luvattiin melkein niin paljon kuin kukin vain tahtoi ottaa vastaan, tarjottu palkka ei ollut missään suhteessa asianomaisen henkilön aikaisemmin nauttimiin tuloihin, myönnettiin sanalla sanoen melkein mitä etuja tahansa, kun vain olisi saatu mukaan taitavia henkilöitä, mutta virkamiehistö pysyi aivan hupenevia poikkeuksia lukuunottamatta lailliselle hallitukselle uskollisena. Silloin turvauduttiin kaikkein alhaisasteisimpiin harjoittelijoihin, ylioppilaisiin, koululaisiin, kauppa-apulaisiin, kirjaltajiin, virastojen vähitimestareihin, perhepalvelijoihin j. n. e. Lopulta kelpasi jokainen, joka oli mitenkuten kirjoitustaitoinen. Niin yritettiin maan hallintoa ja hallit-

tiin sen mukaisesti kaikki asiat mitä viheliäisempään epäjärjestykseen, tuhlatettiin valtion varat, py-
sätettiin järjellinen oikeudenkäyttö, seisautettiin
sivistystyö, tehtiin sanalla sanoen elämä aste
asteelta yhä mahdottomammaksi. Ja mikä hätä
syntyikään siitä, että maanviljelijöitä, nimen-
omaan pikkuviljelijöitä ei saatu riittävästi mukaan.
Kuinka heitä houkuteltiin jos jonkinlaisilla
kuvitteluilla muka heitäkin odottavista erinomai-
sista eduista! Mutta maamies, joka oli aina tot-
tunut perustamaan ajallisen menestyksensä työ-
hön ja vaivannäköön, osasi antaa oikean arvon
sellaisille houkutuksille. Mieluummin jätettiin
kylät autioiksi kuin taivuttiin niiden puuhiin, jotka
tahtoivat käden käänteessä hävittää yhteiselämän
vuosituhantiset perusteet. Mutta siitä syntyi
kapinallisten hallitusmiesten keskuudessa suuri
levottomuus. Kaikkia maanviljelijöitä ei voinut
hevin surmauttaakaan, mutta arveluttava oli
vallankumouksen tulevaisuuden kannalta katsoen
se vastarintakin, jonka he ajan olossa kykenivät
suorittamaan. Vaikeus siellä, toinen täällä.

On tarpeetonta pitemmältä todistella. Ketä
oman kansan kärsimykset eivät riitä vakuutta-
maan sosialistisen luokkahallinnon järjettömyy-
destä, hän ajatelkoon Venäjän vielä äsken niin
mahtavan kansan surullista alennustilaa, joka on
suoranainen seuraus bolshevikien mielettömästä
luokkavallasta. Puolitoista vuotta sitten vielä
Venäjän sotajoukot seisoivat peljättävänä mah-

tina suunnattoman pitkällä rintamalla Aasian ääriltä Itämereen ja pohjoiseen jäämereen asti, nyt on Venäjä niin heikko, ettei kykene alueeltaan karkoittamaan muutamia tuhansia sen rannoille tunkeutuvia vihollisia. Venäjän nykyisissä oloissa sosialistinen luokkahenki saa ratkaisevan tuomion historian kulkua ohjaavien valtain puolelta.

• Sentähden Suomen työväenluokan on herättävä ennenkuin se on myöhäistä. Sen on sydämestään juuritettava pois luokkavihan myrkkyy ja kuunneltava jälleen järjen ja vanhurskauden selvää ääntä, joka kutsuu eri kansanluokkia sopuun, rauhalliseen yhteistyöhön ja keskinäiseen kunnioittamiseen. Sen on myönnettävä keskuudessaan entistä enemmän sananvaltaa niille järkeville, terveille aineksille, jotka eivät vaikeimmissakaan oloissa ole ottaeneet otsiinsa sosialismin pedon merkkiä, vaan säilyttäneet sydämessään luottamuksen kristillisen uskon ja yhteiskunnan vuosisataisten kokemusten pyhittämän oikeuden, totuuden ja rakkauden periaatteisiin. Sillä sellaisiakin aineksia on vielä Suomen työmiesten keskuudessa.

Muiden kansanluokkain ei ole vielääkään — tämä on elävä vakaumuksemme — mahdotonta unhottaa sitä, mikä on tapahtunut, ja asettua jälleen myötämielisiin suhteisiin työväenluokan kanssa. Kuinka syviä haavoja kapinaliike niihin lienee iskenytkin, niiden määräävät ainekset tie-

tävät kuitenkin aivan hyvin, että kansallisen elämän mahdollisuudet Suomenniemellä olisivat lopussa, jos ne nyt vuorostaan antaisivat kapinan mukanaan tuomien kärsimysten johtaa itsensä luokkavihan kannalle. Kapinan johtajat ja muut todelliset rikolliset saakoot ansaitun rangaistuksensa, mutta muun työväen kanssa ryhdyttäkseen jälleen rakentavaan työhön niinkuin on läpi aikojen tehty.

Ainoastaan tällä rauhan tiellä voi runsas elämä jälleen päästä versomaan veljesveren saastuttamalla Suomen maaperällä.

**TYÖVÄENLIIKKEEN
KIRJASTO**

TYÖVÄENLIIKKEEN KIRJASTO

Paasivuorenkatu 5 B

2. kerros

00530 HELSINKI

TYÖVÄENLIIKKEEN KIRJASTO
VÄLIVARASTO

1290621374